રાત બનામે ખુદા.

જોહરે-શમશીર.

નાટકનાં ગાયનો.

રચાવી અને છપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર,

મહુંમ ધર્માનુરાગી ત્રવાડી ત્રંબકલાલ રામચંદ્રની

શ્રી વાંકાનેર નૃસિંહ નૌતમ નાટક સમાજ

તરફથી પ્રકાશક

ગોવીંદરામ જીવરામ ત્રવાડી

ઠે૦ પ્રીનસેસ થીએટર કાલબાદેવી રોડ-મુંબઈ.

રચનાર.

જુનાગઢવાલા

ઉસ્તાદ મુનસી ગુલામઅલીખાં કામેલ

આવૃતી પહેલી પ્રત ૫૦૦૦ પાચ હજાર.

સંવત ૧૯૭૦ સને ૧૯૧૪

કીંમત ૦-૨-૦

માલેક તથા પ્રીન્ટર,
વોહરા અબદુલકૈયુમ હેબતભાઇએ
આ ચોપડી પોતાના ધી તઇયબી પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં છાપી.
ઠે૦ જકરીયા મશીદ, માંડવી પોસ્ટનાં૦ ૩ મુંબઇ.

ચેતવણી.

સને ૧૮૬૭ ના ૨૫ મા આ-
કટ મુજબ રજીસ્ટર કરાવી પ્ર-
સિધ્ધ કરનારે સર્વ હક્ક પોતાના
સ્વાધીન રાખ્યા છે માટે પ્રસિદ્ધ
કર્તાની રજા સિવાય કોઇએ આ
નાટક તથા તેમાંના ગાયનો છા-
પવાં--છપાવવાં, વેચવાં--વેચાવ
વાં કે ભજવવાં--ભજાવવાં નહીં

જોહરે શમશીર નાટકના

મુખ્ય પાત્રો.

પાત્રોની સમજ.

કમરૂજમાન—મરહુમ શાહે જોહરાબાદ સલીમશાહનો પાટવી કુમાર

હોજબ્રશાહ—કમરૂ જમાનનો નાનો ભાઇ શમશીર ગઢનો હાકીમ

નુરૂદહર—-કમરૂજમાનનો શાહજાદો

શમસુન્નહારખાં—કમરૂજમાનનો વફાદાર અફસર

દીલાવર જંગ—-કમરૂજમાનનો નમકહરામ વજીર

બરકંદાજખાં —હીજબ્રશાહના લસ્કરનો સીપેહ સાલાર

હાથીખાં—-જોહરાનો આશક

મહતાબખા—-મુસતરીનો આશક

તાનતોડખાં—એક સરાબી ગવઇયો

ફકીર જમાદાર ફજરૂ તેલી સીપાહી જલ્લાદ વીગેરે

સ્ત્રી પાત્ર.

મહેરૂનીસા—-કમરૂજમાનની બેગમ

નુરજહાં—વજીર દીલાવર જંગની દીકરી

મીસરોજ—બેગમ મહેરૂનીસ.ની વફાદાર લોંડી

જોહરા—-હાથીખાની માશુકા

મુસતરી—-જોહરાની દીકરી મહત.બખાંની માશુકા

ઉમરાવ સરદાર કંચનીયો દાસીયો વીગેરે.

જોહરે શમશીર નાટકનો ટુંક સાર

અંક પહેલો.

પ્ર૦ ૧—(દરબાર) સલીમ શાહના ગુજરી ગયાબાદ વજીર દીલાવર જંગ મોટા શાહજાદા કમરૂજમાનને સરહદ ઉપરથી બોલાવી તખ્તપર બેસાડે છે દરબાર બરખાસ્ત થયાબાદ વજીર અને સરદાર શમશુન્ના હારખાંની ખાનગી વાત ચીત.

પ્ર૦ ૨—(કમરૂજમાનનુ મકાન) કમરૂજમાનની બેગમ મહરૂનીસા કમરૂજમાનના આવવાથી આનંદમાં ગાતી ગાતી નીકલેછે મીસરોજ પણ સાથે આવેછે કમરૂજમાન આવીને પોતાની બેગમને ખુશીમાં જોઈ પોતે પણ ખુશી થાય છે બેગમ કમરૂજમાનને તખ્ત મળવાની મુબારક બાદ આપેછે કમરૂજમાન મીસરોજ સાથે વજીરને બોલાવે છે શાહજાદો નુરૂદહર સલામ કરવાને માટે હાજર થાયછે બેગમ કમરૂજમાનને કહેછે કે વજીરના મકાનપર જઈ આવો કેમ કે આપણી રીયાસતનો દસ્તુર એવોજ છે કે જે શાહજાદો તખ્ત નશીન થાયછે વજીરના મકાનપર જરૂર એક દરબાર કરે છે કમરૂજમાન જવાની ના પાડે છે વજીર પણ આવી જાયછે અને વાદ વીવાદ થતાં વજીરના મનમાં દુશ્મની પેદા થાય છે.

પ્ર૦ ૩—(જોહરાહુ ર કાન) જેહરા અને હાથીખાં વચ્ચ હસી મશ્કરી પ્યાર સાથે વાત ચીત તે પછી ઉમરાવ સરદાર વીગેરે ને સાથે લઇ મહતાબ કાગલ વંચાવવા આવેછે હાથીખાં ભણ્યો નથી એક બનાવટી મુનશી છે તેથી કરીને પોતાની બે દલમી પર કાગળ જોઇને રૂવે છે ઉમરાવ જાણે છે કે મારી બહેન બીમાર હતી તે ગુજરી ગઇ એટલે રોવા માંડે છે સરવે બેરાયો રોતી પીટતી ચાલી જાયછે.

પ્ર૦ ૪—(હીજબશાહનો બાગ) હીજબ્રશાહ પોતાના બાગમા શરાબ પીતો નજર આવે છે કંચનનીયો નાચ ગાયન કરે છે હીજબ્રશાહ પોતાના સાપેહ સાલાર બરકંદાજખાને તેડાવી કમરૂજમાનપર ચડાઇ કરવાની સલાહ લેછે કમરૂજમાનની લોંડી મીસરોજ કાગળ લઇને આવેછે હીજબ્રશાહને લડાઇ ન કરવાની સલાહ આપેછે હીજબ્રશાહ માનતો નથી મીસરોજ ગુસ્સે થઇ ચાલી જાય છે, હીજબ્રશાહ લડાઇની તૈયારી કરે છે.

પ્ર૦ ૫—(વજીરનું ઘર) વજીર દીલાવર જંગ કમરૂજમાન સાથે કીધેલી ગુસ્સાની વાતચીતપર અફસોસ કરે છે, દગાથી મળીને મારવો એવો નીશ્ચય કરી દરબાર તરફ જાયછે વજીર જાદી નુરજહાં સાહેલી યો સાથે નુરૂદહરને યાદ કરતી આવે છે સાહેલીયોના ગયા બાદ નુરૂદહર આવે છે અને નુરૂદહર--નુરૂજહાં વચ્ચે પ્યારની મીઠી-મીઠી વાતો કરે છે નુરજહાં પ્રતિજ્ઞા પૂર્વક લડાઇમાં પુરૂષનો ડરેશ પહેરી જવા ચાય છે

પ્ર૦ ૬—(જોહરાનું ઘર) મુસ્તરી મહતાબખાની યાદીમાં ગાયન ગાતી નીકલે છે મહતાબ માલીના વેશમાં આવેછે તેને એ ળખ્યા બાદ મુસ્તરી બહુજ ખુશી થાયછે જોહરા અને હાથીખાં આવેછે મહતાબ ભાગી જાયછે એક ફકીરનું આવવું હાથીખાં તેની પાસેથી સ્ત્રીને વશ કરવાની જડી બુટી માગે છે. ફકીર છીકણી આપે છે પછી જે પહેલા કાગળ વંચાવવા અવી હતી તે બીબી પુરૂષોને સથે લઈ આવે છે હાથીખાને ખુબ મેથી પાક ચખાડે છે.

પ્ર૦ ૭—(મયદાને જંગ) હીજબ્રશાહનું લસ્કર આવેછે પછીથી કમરૂ જમાનનુ લસ્કર આવેછે કમરૂજમાન હીજબ્રશાહને લડાઈ નહિ કરવા વિશે સમજાવેછે હીજબ્રશાહ ના પાડે છે લડઇ શરૂ થાયછે કમરૂજમાનની જીત થતી જોઇ વજીર છાવણીમાં આગ લગાવી કમરૂજમાનને ખબર આપે છે પછી કમરૂજમાન-શમસુન્નાહારખાં-નુરૂદહર વીગેરે આગ બુજાવવા પહડમાંથી છાવણીમાં જાયછે વજીર હીજબ્રશાહને મળી જાયછે.

ટેબલો

અંક બીજો

પ્ર૦ ૧...(જંગલ) બેગમ મેહરૂનીસા પોતાના નાના શાહજાદા સુલતાને આલમને લઈને શમસુનાહારખા અને મીસરોજ સાથે જંગલમાં આવેછે છાવણીમાં આગ સલગવા અને પોતાના લસ્કરની હારનો અફસોસ કરેછે કમરૂજમાન આવીને નુરૂદહરના સમાચાર પુછે છે શમસુન્નાહારખા કહે છે કે મે તેમને લડાઈમાં જોયા હતા બાદ કમરૂજમાન શમસુન્ના હરખાને પુછેછે કે નુરૂદહર ની સાથે બીજું કોઈ રૂપાલા સરખુ કોણ હતું શમસુન્નાહરખા બરાબર ઓળખતો નથી પછી બધા જાયછે મીસરોજને કાંટો વાગેછે અને બાદશાહથી છુટી પડી જાય છે.

પ્ર૦ ૨...(જોહરાનું મકાન) જોહરા હાથીખાં અને તેલીનુ ફારસ હાથીખાંની બેવકુફી ફકીરે આપેલી છીકણી જાહેર જાય છે અને હાથીખાનું અપમાન,

પ્ર૦ ૩...(જંગલ)મીસરોજ પગમાં કાંટો લાગવાથી બેગમ અને કમરૂ જમાનથી જુદી પડી ગઈ છે અને જંગલમા રડતી ભટકતી સુલતાને આલમને લઈને નીકલેછે ફીજખશાહ લસ્કર સહીત આવી ચડેછે મીસરોજને ઓળખી કેદ કરે છે.

પ્ર૦ ૪- (પહાડ)કમરૂજમાન બેગમ શમસુન્નાહારખા જંગલમાં ભટકેછે બેગમ સુલતાને આલમ અને મીસરોજની ચીંતા કરે છે કમર જમાનધીરજ આપેછે ફીજખશાહ પહાડપરથી લસ્કર લઈ આવે

છે કમરૂજમાન અને હીજબ્રશાહ વચે લડાઇ થયછે પહાડની એક બાજુથી વજીર બાજી બાજુથા નુરૂદહર, નુરજહાં આવે છે નુરૂદહરને વજીર જખમી કરે છે શમસુન્નાહારખા તેને પોતાના શહેર આરામ ગઢમા લઇ જાય છે.

પ્ર૦ ૫—(રસ્તો) રાતના વખતે હાથીખાં પોતાની બડાઇ મારતે આવેછે અને એક તરફ સંતાઇ જાયછે મુસ્તરી તેને મહતાબ સમજી ભુલખાય છે પછી મહતાબ પણ એવીજ રીતે હાથીખાંને મુસ્તરી સમજી ભુલખાય છે ત્યાંર પછી તાનતોડખાં નામનો એક નીશાબાજ ગવઇયો ત્યાં આવી ચડે છે હાથીખાં તેની સાથે ઘણીજ ગમત કરે છે

પ્ર૦ ૬—(સમસુન્નાહારખાનું મકાન) શમસુન્નાહરખાં, નુંરૂદહર અને નુરૂજહાંને પોતાના મકાનપર મુકીને કમરૂજમાનને લઇ આવવા માટે ત્યાંથી જાયછે તેના ગયા બાદ નુરૂદહર અને નુરજહાં પ્યાર મહોબતની વાતો કરે છે હીજબ્રશાહ અને વજીર પતો મેળવીને મહેલમાં દાખલ થાયછે નુરૂદહર અને નુરજહાંને કેદ કરી લેછે

ટેબલો.

૫૩૨૮

અંક ત્રીજો.

પ્ર૦ ૧—(જંગલ) બીમારબેગમ ડોલીમાં બેહોશ પડેલી છે કમરૂજમાન બહુજ દીલગીર થાય છે શમસુન્નાહારખાં ધીરજ આપે છે બેગમ જરા હોશમાં આવે છે અને પોતાના બચ્ચાને મીસરોજને યાદ કરે છે અને બહુજ તરસ લાગવાથી પાણી માગે છે પણ પાણી મળતુ નથી અને ગુજરી જાયછે કમરૂજમાન દીવાના જેવો થઇ જાય છે અને મુરચીત થઇ પડે છે શમ સુન્નાહરખાં બેગમને દફન કરવા લઇ જાય છે વજીર આવે છે કમરૂજમાનના હથીયાર કબજે કરે છે બરકનદાજખા લશ્કર સાથે આવે છે ને કમરૂજમાનને કેદ કરે છે.

પ્ર૦ ૨—(જોહરાનું મકાન) જોહરા હાથીખાનું દીલપસંદ ફારસ જોહરા હાથીખાને ગધેડો બનાવે છે મહતાબ અને મુશ્તરીપણ આવે છે અને હાથી ખાને ખુબ બનાવે છે.

પ્ર૦ ૩—(હીજબ્રશાહનો મેહેલ) દીલાવર જંગ પોતાના કીધેલા જોર જુલમપર અફસોસ કરેછે હીજબ્રશાહ તેને હરામખોર સમજીને કેદ કરેછે બરકંદાજખાને વજીર બનાવેછે અને બરકંદાજખા કેદીઓને ફેસલાના ઠેરાવ સંભળાવે છે નુરૂજહાંને કેદ અને નુરૂ-દહરને કત્લનો હુકમ થાય છે. હીજબ્રશાહ કમરૂજમાનના નાના શાહજાદા સુલતાને આલમને મારી નાખે છે મીસરોજને કેદ ખાન માં મોકલે છે.

પ્ર૦ ૪—(જંગલ)નુરૂદહરને જલાદ અને સીપાહીયો કત્લ કરવા સારૂ જંગલમાં લઇ આવેછે અને શમસુન્નહરખા જલાદને મારી શાહજા

છોડાવે છે સિપાહીયો શમશુના હરખાન: તરફદાર બની જાયછે અને મીસરોજ તથા નુરજહાં વીગેરેને છોડાવવાની કોશીશમાં રવાના થાય છે. વજીર જેલખાનામાંથી નાસીને જંગલમાં આવે છે સિપાહીયો તેને પકડીને કત્લ કરે છે.

પ્રo ૫—(કેદખાના) કમરૂજમાલ જેલખાનામાં કેદછે હીજબ્રશાહ અને બરકંદાજખાં આવીને તેને સમજાવેછે કમરૂજમાન તાબેદારી કબુલ કરતો નથી એટલે તેને કત્લ કરવાનો હુકમ દે છે અને નુરૂદહર શમસુનારબાં નુરૂજહાં મીસરોજ આવી કમરૂજમાનને બચાવીલેછે હીજબ્રશાહ કેદ થાય જે બરકંદાજખાં માર્યો જાયછે.

પ્રo ૬—(જોહરાનું મકાન) જોહરા શમશુત્રહારખાને બોલાવીને મહતાબ અને મુસ્તરીની મોહબત તોડવા ધારે છે તે બન્ને સમજતાં નથી અને મરી જવા તઇયાર થાય છે આ બાબત જોઈ જોહરા તેમની શાદી રાજી ખુશીથી કરી દે છે હાથીખાં આવે છે ને શાદીનો મોકો જોઇ બહુ ખુશી થાયછે અને હાથીખનો નીકાહપણ જોહરા સાથે થાય છે.

પ્રo ૭—(દરબાર) કમરૂજમાન નુરૂદહરને રાજપાટ સોંપી પોતે દુનીયાં છોડી દે છે નુરૂદહર હીજબ્રશાહની આંખો ફોડી હમેશાં કેદ રાખવા હુકમ આપેછે એટલે હીજબ્રશાહ પોતાનાહાથથી કટાર ખાઇ મરે છે કાજી નુરૂદહર અને નુરજહાંનો હાથ મેળવે છે નુરૂદહર શમશુમહારખાંને પોતાનો વજીર બનાવી મીસરોજ સાથે નીકાહ કરી દે છે પછી સર્વે મળી ખુદાની બંદગી કરેછે

સમાપ્ત.

બનામે ખુદા.

જોહરે-શમશીર નાટકના ગાયનો.

અંક પહેલો

સાહેલીયાં— ૧

તોહે જપત સબ જહાંન
તુહી હરદમ નીગહબાંન કાદીર કરીમ મહેરબાંન
પ્યારી પ્યારી ન્યારી તોરીશાન ....તોહે૦
તોરી કુદરત અતી પરમાન
તુહી હય ફકત તુજ સમાન ન્યારી ન્યારી
તોરી હીકમત પર સારી ખલકત કુરબાંન......તોહે૦

કંચનાયાં— ૨

નીરે નીધ પમ પધ ગમ પરે ગરે રેગ પધનીમ
પધ ગમ પરે ગરે નીસા.........ની૦
સાની ધનીરે સાનીધનીરે ગનીરે ગપરેગ
પધની ધપગરે સાનીસા
તનન તનન દીમ નાધીર દીર ધીમ નત નત નતન નતન
દારેદ રે દીમ મે તનનન ધે તનઅલીલી લીમ

સબ--ચાંદ સુરજ જબતક રહેરે, શાદમાન તબતક હો
નેક ટેક યશ ઓર કીરતી, રોજ રોજ દુગની, હો
ગેતીર કીટ તકના કના ગેગે દીન નગ ધેતા ગીન તરાનધા
દીંતા કીકીત ગેતીર કીટતક તકીટધા (૨)

બેગમ— ૩

પીતમ ઘર આયે સજુંગી મય સીંગાર
નયે નયે લીબાસ ખુબીદાર જરનીગાર--પ્રી૦
ચંદની સેજરીયાપે સોહની ચદરીયાં
અત્તર ગુલાબ હાર ફુલનકી બહાર —પ્રી૦
બતીયાં કરૂંગી ગરવા લગુંગી
જીરસે કરૂંગી મય સાવરીયાસેં પ્યાર—પ્રી૦

કમરૂજમાન—બેગમ ૪

ક૦—પ્યારી તનબારી હય ન્યારી યેસારી ગુલકારી
દેતીહય કયસી મજા
બે૦—છોડોજી હાથ હયરાત મુજ સાથ યે બાત કરોના દેદો રજા
ક૦—પાસ આવો દીલ મનાવો
બે૦—દુર જાવો ના સતાવો
ક૦—ચુમલું ગાલ ફુલોસેં લાલ
બે૦—જીન જાવો
ક૦— પ્યારી તન બારી
બે૦--નાકરો ઝક ઝોરી સૈયાં છોડદો મોરી ગોરી ઝોરી બૈયાં

કુ૦—મયતો છાંડ ચલાગે બૈયાં પીરના પડના મેરે પૈયાં
બે૦—નાજાઓ લોઆવો રીઝાવો મનાવો રૂઠોના
લેલો મજા પ્યારે ન જાવો...

જોહુરા— ૫

બાંકી બેઢબ, સુરતીઆ, પેટ બડા હમ દોલ
બાંકી ટેડી ચાલ ઓર, હાથ પાઉં બે ડોલ
બાંકે લંબે બે ડોલ વાહજી વાહ હાથીખાં
વાહજી વાહ હાથીખાં વાહજી વાહ ખીચડખાં
વાહજી વાહ ખચરખાં વાહજી વાહ ગીદડખાં...બાંકી.

હાથીખાં-બાંકા જોબના બાકી મોહના બાકી ઇશારતે
હય મીઠી છુરીયાં અહા તોરી ખુની છુરીયાં...બાંકી.

કંચનીયાં— ૬

હાતોમે રાત દીન હય પીયાલા શરાબકા
રીંદોકા ફરજે અય ન હય પીના શરાબકા
શરાબે શોકસે મતડર રંગીલે
ખુદાને જર દીયા તો છુપકે પીલે
શરાબે અરગ વાનીસે પયાપય જામ ભર ભરદે
તેરે કુરબાન અયસાકી નશેમેં મસ્ત કર કરદે
ભોલા કર મય ભુલા દેતા હય, દીલસે ગમ દો આલમ કે
તેરે કદમે પે સાકીરોંદ, કયુકર સરન ધર ધર દે
શરાબે નાબકી તારીફ કયા હો, હમસે અય કામીલ
મીટા કર બે ગમીકા શાદમાની, દીલમે ભર ભર દે

હીજબ્રશાહ— ૭

શમશીરે ચમકાઉં દુશ્મનકો ધમકાઉં જીતલું મયદાન
નાફ્રગમાં બે અરમાં બોકરજાં હેહેરાં વોએ ગુમાન
જલ્દી મુરાદે મય અપની પાઉં લશ્કર લેકર દુશ્મનપર ચડજાઉં
શુજાઅત અપની દીખલાદુ પુરી હય બે કરારી
દુનીયામે સારી કરકે તૈયારી કરદુ તુફાન

બજીરજાદી ૮

તરપત તરપત બીતી સારી રાતહાં
ખુદાયા પીયા ઘર અબભી ન આયે
ઘડીપલ છીન જુગ જયસી જાયે
પીયા બીન જ્યાદા ચેન ન આયે
તનમે મનમે ભડકે આગ હાય ખુદયા...પીયા
ચમને જોબનકી બહાર પ્યારી ખુબ ખીલી
લેકીન હય ખીઝાં બહારમેં ભી આકે મીલિ
મીલુંગી પ્યારસે પ્યારેકા હયયે જોશે દીલિ
કલી રહેગી હમેશા ખુશીસે દીલકી ખિલી
ઘડી પલ છીન જુગ જયશી જાયે ....પીયા

સાહેલીયા—નુરજહાં ૯

વાહ વાહ શરમીલી બોલીનાર શરમાવો ના
જાતી હયે સબ સખીયાં

નુરજહાં—જાવો સતાવો નહી જીયા જરાઓ
મેહે એસી સુનાવો નહિ બતિયાં

સાહેલીયાં—આવત હયે અબ વો રંગ રસીયા
જાગત જીસકી ખાતર રતીયાં

નુરજહાં—ચલતી ફીરતી નજર આવો
નાહક કાહેકો બાતે બન વો

સાહેલીયાં—શોખી, રંગીલી, રસીલી, છબીલી

નુરજહાં—કાહે મોહે બનાવો ગઇ મતીયાં

નુરેદહર--નુરજહાં ૧૦

સુરત પ્યારી મુરત ન્યારી દીલબરકી
દીલમે બસ ગઇ બસ ગઇ હાં—સુરત

નુરજહાં—પ્યારેજી આ જાઓ ગલે મોહે લગાવો
સીનેસે સીના મીલવાલો
બેહતર હય ઓસા દીલવાદો —સુરત
જ્યુમછલી તરપે પાની બીનાયું મયુ તરપું
પીયા પ્યારે બીના

નુરેદહર—કુરબાન હું નુરજહાં પરસે દીલ જાનસે જાને હાં પરસે

નુરજહાં—પ્યારેજી આ જાવો

મુસ્તરી— ૧૧

પ્યારે જોબનકા જલવા દીખાઉંગી
પ્યારે જાનીકો જીસે મન ભાઉંગી
ઉલ્ફતકે જામ દીલો જાંસે ભરૂંગી
પ્યારેકો પીલાઉંગી પીલુંગી ખીલુંગી
ઝુલુંગી ફુલુંગી ડોલુંગી બલબલ જાઉંગી—પ્યારે

સુરતરી-- ૧૨

બનકે અસકે આગે બાગ બાન પ્યારે
અંગનવા હમારે જીસે તુમપર હું મંય બલહાર
મેરે નયનકે તારે

મહતાબ—આતીશે ઇશ્કમે મસતરાંહબશર જલતા હય
આહગર મુહસે નીકલજાય વો ઘર જલતા હય
દીલકો જલતે હુવે દેખાતો જીગર જલતા હય
બેહરે અંદો હમે ડુબા હય મગર જલતા હય

સુરતરી—વાહજી દીલદાર—વાહાં

મહતાબ—ફરક વાલોંપેં મુસીબતકી પડી રહેતી હય
હરઘડી ચસમસે અશ્કોંકી ઝડી રહેતી હય
સામને મોતભી આઆકે ખડી રહેતી હય
પરઉને ફીકરે મુલાકાત પડી રહેતી હય

સુરતરી—વાજાં નીસાર વાહ--હાં

બધા— ૧૩

નહીતુ ઇન્સાન અએ ઉલ્લુ શયતાન
બિલ્લા દુમકા હેવાન હય ફીટકાર હય
કુકુક હય યા ખર હય

હાથીખાં—બલકે ખચ્ચર હય

બધા—પાજી હય અહેમક મુરદાર હય

હાથીખાં—અજી ઇન સંકા બંદા સરદાર હય નહીતુ

હીજબ્રશાહ-લશ્કર— ૧૪

હાં જંગી શેરો દુમશકો ચો તરફા ઘેરો
લશ્કરવો આગેસે હડ કર દુરહો
શીર લડનેમે મજ બુર હો
મયદાને કારજાર ગરમહો એકબાર
આદાહો એ કરાર બરપાહો શોરશાર......હાં જંગી.
દીખલાદો જોર શોર દુશ્મન હોં ગેર ગોર
મીટ જાવે ઓર એર અપનાહો દોર દોર...હાં જંગી.

અંક બીજો.

કમરૂજમાન— ૧૫

ખુદા દેતા હય જીનકો અયશ ઉનકો ગમભી હો તે હય
જહાં બજતે હય, નકકારે વાહાં માતમભી હોતે હય
આફત આતી હય મરદોંકે ઉપર ના મરદોપર આફત કયા હય
તંગાકા ધેગા સખીકે ઉપર કંજુસોંપર જહેમત કયા હય
ગહન હોતાહય ચાંદ સુરજપર જરો સીતારો પરશીદત કયા હય

મીસરદોજ— ૧૬

ગર દીશન દીખા મુજકો તુ અય ચરખે
સીતમ ગર અય ચરખે સીતમ ગર
આ વાગા બયા બાનમેં હુ બેકસો મુજતર
... ...અય ચરખે સીતમ ગર

મુજમેં મેરા માલિક બી છુટા બીછડી
હય બેગમ હય દીલમેં યેહી ગમ
છે માહકે બચેકા બહોત હાલ હય અબતર
... ...અય ચરખે સીતમ ગર
જંગલમે નહિં મીલતે મેરે બેગમો આકા
ગુમ હો ગયે કાં સજન
ઢુંઢા તો બહોત પર ન મીલે હાય
મુકદ્દર ...અય ચરખે સીતમ ગર
બચે કોલે જંગલસે નીકલ સકતી
નહિં મય ચલ સકતી નહીં મગે
પથરોંમેં લગે કાંટે પડે આ બલે અકસર
... ...અય ચરખે સીતમ ગર

બેગમ— ૧૭

મીલવાવો કોય પ્યારારે મેગલાલ
દેખનકો મોરી તરસેરે અખીયાં
હાય કીસકો મંય સુના ઉ રે મેરાહાલ

સાખી

ગમસે સીના ચાક હય દીલહય ટુકડે આજ
નુરે નજર મંય તુજબીનાં અંધી હું મેહતાજ
હાય ઢુંઢું કહાં પાઉરે મેરા લાલ

મુશાતરી— ૧૮

દીદાર ન સુરત છુપાવોજી

કરો પ્યાર મંય હાજીર હું—આવોજી

હાથીખાં—કયા શાદી મંય હય દેર યે બતલાઓજી

અબઘટ મગનીપટ બ્યાહ રચાઓજી

મુશાતરી—વાહ ... ...

હાથીખાં—મેરે હથોમેં તુમ અપના હાથ લાઓજી

મુશાતરી—હોયે ઓરબી, તમન્ના ફરમાવોજી

હાથીખા—ગલેસે લીપટાઓજી

મુશાતરી—નહિં સરક જાઓજી

હાથીખાં—જબતુમ કાટો રાસ્તા નહિંતો કરજાઉંગા નાસ્તા

મુશાતરી—જલ જાઓજી ટલ જાઓજી મરજાઓજી...દીલ

બધા— ૧૯

જારે જારે જારે જારે જંગલી હય ના માકુલ

પાજી ખચ્ચર મહુજલ

હાથીખાં—જબતો પેહેના દો ગુલ ... ... જારે.

બધા— હેકે ભગા કીસીકા માલ કર દેંગે હમ તુજે હલાલ

હાથીખાં—ના અબ બીછાઉંગા અયશા જાલ

તાનતોડખાં—લો છોડદો બસ કરો નીહાલ

બધા—વાહરે ઉલ્લુ કે પુત

હાથીખાં—મય હું ઇમલીકા ભુત રોજ ખાતા હવ તુત...જારે

નાયકાઓ— ૨૦

પીયર વાકી પ્યારી રસીલી છબ ન્યારી ન્યારી ન્યારી
સુદ બુધ ખોકર ભઈ હું બાવરીયાં
સાવરે તોરી દેખકે સુરતીયાં
રંગીલે રસીલે મનહર તોરે નયન
દેખે બીન આવે નહી મોહે સુખ ચયન
તરસાવે મોરા જીયા લલચાવે મોરાજીયા

નુરૂદહર— ૨૧

દીલબર પ્યારી દુલારી તેરી મોહની મુરત
સોહની સુરત બસ ગઈ દીલમે

નુરજહાં—કયસે નયના હય રતનારે તીરછીંસી અની યારે
લગતે મોહે પ્યારે વાહ......દીલ.

તન મન ધન કરૂં નીસાર તુમપે જાઉં વારી

નુરૂદહર—ઘડી પલ બી જુદા નરહે સકું મયતોસે પ્યારી

નુરજહાં—તુમારી દુરીને જફા હમારે દીલપે ડારી

નુરૂદર—વા ... ... વા ... ... વા ... ...વા

સાખી.

જલમે બસે કુમદની ચંદ્ર બસે આકસ
જો જાકે મનમે બસે વો હય ઉનકો પાસ

૨૨

હીજબ્રશાહ વજીર |—મગરૂર તેરા સારા બલ નીકાલુ
તેગ ખેચું, સર ઉડાઉં

તુરૂદહર—શયતાન બેઇ માન, યે તુફાન, હય બે ધ્યાન તુ.

હીજબ્રશાહ વજીર —તેગે છુરાં, સેતુ ઘસઆં, હોગા બેંજાં ખુમે ગલતાં

તુરૂદહર— આસીમ, જાલીમ, કાતીલ બાતીલ જાહિલ ગ.ફીલ મતહોતુ
ઐા જનુની, સાફ ખુની, બદ શગુની ....

હીજબ્રશાહ—મય હું પુરફન, તેરા દુશ્મન,
તેગ ચમકાતું, તુજપે સન સન,...મગરૂર

અંક ત્રીજો

૨૩

કમરૂજમાન—પ્યારી બેગમકો નહી લેજાઓરે
યારો મેરા કલેજા ન તડપાવોરે
એક બાર દીખાવો મુજે મહેરૂનીસા કીયે તસવીર
હય યે જહાંમે પ્યારી મેરી હય હય.........પ્યારી
... ...પ્યારી બેગમકો

હાથીખાં— ૨૪

બહોત મય પડ'હુ મગર ઇશ્કમે અંધા
બન ગયાહું ખુશ આશનાઇ મેં ગધા

બાબા...વાહજી હાથી મીયાં વાહજી મધે મીયાં જરા બોલો તો

હાથીખાં...હો અ હો અહો

બાબા...પુરનકે ઉછાલો, જરા લાતેંભી નીકાલોકભી ડાચીયાં
બાડાલો કાન, મુછભી ઢીલાલો બોલો ડરરરરૂ (૨)
નામ કામ ગધેકા હય, જોર શોર ગધેકા, વાહરે ગધે
હાથી મીયાં, તુમને કામ ખુબકીયાં યેતો રૂપ અચ્છા
લીયા...વાહ...વાહ...વાહ.

હાથીખાં...જરા સુનલોતો હોઓ હેઓ હોઓહો........

હીજબશાહ... ૨૫

આજ ઘન ઘોર છાઇ હય ઘટાયેં
ચારસુ કયરી પ્યારી પ્યારી ન્યારી ન્યારી શાદમાનીકી
મેરે મન ભાઇ
સારે મેરે દીલકે હુવે પુરે પુરે અરમાં
દોલત ઇજ્જત ફતેહો નુસરત સારે...જહાંપર.
મેરી હુકુમત આજ ....આજ.

નુરૂદ્દીન.. ૨૬

ખુદાયે આફત હય ભારી
કહાં નુરજહાં માશુક પ્યારી હુવા બદહાલ
બડહા મલાલ ગમસે કરતા હું જારી

સરવર પરવર તુ હય માલીક ખાલીક સબકા
નામ રહીમ કરીમ ગફુર તેરા હય તેરા
બાર બાર જાની સાર કી પુકાર પર કર રહેમ
ગમ સબ દુર કરકે કર તુ દીલદારી—ખુદાયે

મરૂજમાન... ૨૭

નહિ હય રંજ મરનેસે સચા હય આખીર મરજાના
બુરાઈ કરકે મરનસે ભલાઇમેં. ગુજર જાના
બના હય ખાકકા પુતલા મીલેગા ખાકમેં આખીર
અગર હુવે ખાક દામન ગીર તો કયા ઉસ્સે ડર જાના
ખયાલો ખરાબ હુવે દુનીયાં યે ઝઘડા સારા હય જુટા
રખાકર ફીકરે આખીરભી કે આખીર હય ઉધર જાના

જોહરા— ૨૮

સબકી હોગઇ શાદી અલ્લા દેવે આબાદી
જુદાઈકી બરબાદી હો ગઇ અય સુભાનઅલા
ખુબ જોડી મીલી હાં મહોબતકી કલી ખાલી
હીલો મીલો નાચો ખેલો કુદો સારે
આપસમેં આજ..... ......

સુરાતરી— ૨૯

છોડો સૈંયાં રોકોના મોરે સૈયાં મચાવોના મોસેરાર

મુલતાની—અલબેલી રંગીલી તુ હય પ્યારી એ પ્યારી છબ હય ન્યારી
છોડોનજી દીલદારી

મુશતરી—જાએ જી આવોજી છોડોજી છોડો બૈયાં

મહતાબ—સાવરી સુરતીયાં તેરી બસી મોરે મનમે

મુશતરી—મીઠી મીઠી હય બાતેં હોએદરદી એ દરદી પુરે પુરે ખુદ
ગરજી પુરે પુરે

મહતાબ—સબ રતીયાં કર બતીયાં

મુશતરી—ગઈ મતીયાં છોડો બૈયાં

સર્વે— 30

તેરી હય કુદરત સબસે આલા
તુહી હય અજમત શાન વાલા
આદીલ મુનસીફ હકત આલા

સુલતાન હય રહેમાન હય, સુભહાન હય, દેયાન હય ...
તુહી સુખકર તુહી દુખહર તુહી સરવર પાક પ્યારા
સબસે મીલકર સબમેં ન્યારા
તુઇ જગતકા કીરતાર હય, તુઇ સબકા પાલન હાર હય તુહી
સબ ગુનનકા સાર હય તુઇ સુખ ચમનકી બહાર હય

દર ગુરૂવારે સાંજે વડોદરામાં નીકળતું વર્તમાનપત્ર.

શ્રી સયાજીવિજય.

૧. વારસીક લવાજમ—મોટું ૮ પાનાનું ઝીણા ટાઇપનું પેપર છતાં રૂ. ૧॥ ટપાલ ખર્ચ ૦॥– અને ભેટનું ટપાલ ખરચ રૂ.૦)=. રૂ. ૦॥ વધુ ભરવાથી વીમા ફંડનો લાભ ગ્રાહકને મળે છે. વધુ માહીતી માટે નમુનાનો અંક તથા નિયમની બુક રૂ.૦)– મોકલી મંગાવો.

છાપવાનું દરેક જાતનું કામ તથા કંકોત્રીઓ,વીગેરે અમારા છાપખાનામાં સુંદર સરતે ભાવે અને ઝત્વર છપાય છે. નમુના ભાવતાલ વિગેરેની વધું માહીતી રૂબરૂ યા પત્ર વહેવારથી મળશે.

મેનેજર—શ્રી સયાજી વિજય પ્રેસ—વડોદરા.

જાહેર ખબર.

અમારી કંપનીના નીચલા નાટકોના ગ યનોની ચોપ-ડીઓ વડોદરામાં અમારા થીએટરમાંથી તથા જ્યાં અમારો મુકામ હશે ત્યાંથી નીચલી કિંમતે રોકડેથી અથવા વેલ્યુ-પેએબલ પારસલથી મંગાવ્યાથી મળશે

ચોપડીનું નામ.	કિંમત
જીવ્વમંગળ ઉર્ફે સૂરદાસ....	૦—૨—૦
શ્રી ભક્તિવિજય....	૧—૨—૦
સુરેખાહરણ.	૦—૨—૦
નાગર ભક્ત.	૦—૨ ૦
નીલમ માણેક...	૦—૨—૦
ચોખકન્યા.	૦—૨—૦
મનહર મેના.	૦—૨—૦
સિદ્ધરામ.	૦—૨—૦
મહાશ્વેતા—કાદમ્બરી. ...	૦—૨—૦
રંજિત ચંદ્ર	૦—૨—૦
તુલસીદાસ...	૦—૨—૦
જોહરે શમશીર....	૦—૨—૦
માતૃ પીતુ ભક્ત પુંડલીક......	૦—૨—૦